

Ženy v architektuře, které jste neznali

Nová databáze Ženy v architektuře představuje okolo stovky architektek, které v Česku působily po roce 1945 – některá jména byla doposud prakticky neznámá. Databáze vznikla ve spolupráci Národní galerie Prahy (NGP) a Vysoké školy uměleckopřemyslové v Praze (UMPRUM).

Dosud byla širší veřejnosti dobře známá jen hrstka českých architektek. Téma je relativně málo probádané, širší přehled o biografích architektek a jejich díle zatím chybí. Nový on-line výzkumný katalog nyní představuje polovinu z cca 100 plánovaných biografí žen působících na poli tuzemské architektury a soupisy jejich děl, včetně obrazové galerie projektů. Mezi zastoupenými tvůrkyněmi najdete Alenu Šrámkovou, Evu Jiříčnou, Zdenku Novákovou, Růženu Žertovou, Vítězslavu Rothbauerovou, Danielu Fenclovou, Marii Davidovou, Jaromíru Šimoníkovou a mnohé další. K poslechu je připraveno prvních pět podcastových rozhovorů s architektkami – a budou přibývat další.

Databáze Ženy v architektuře: architektura a emancipace v České republice po roce 1945 a související web vznikly jako součást výzkumu zaměřeného na mapování a interpretaci tvorby žen v architektuře v kontextu společensko-politických změn v České republice. V rámci výzkumu byl kladen důraz na mezioborové souvislosti a témata jako například výkon architektonické profese nebo syntéza profesního a osobního života. Projekt představuje ženy v celém spektru jejich aktivit – jako architektky-projektantky, teoretičky, historičky, designérky, ale i úřednice a mediátorky. Kromě databáze bude dalším klíčovým výstupem výzkumu monografie Ženy v architektuře, jejíž vydání je plánováno na jaro 2024.

Za projektem stojí řešitelský tým ve složení Helena Huber-Doudová (odpovědná řešitelka za NGP), Klára Brůhová (od-

povědná řešitelka za UMPRUM), Petra Hlaváčková, Šárka Malošíková, Nikola Zahradková a Barbora Řepková.

Projekt podpořila Grantová agentura České republiky (projekt č. GA 21-22749S). Více informací najdete na www.zenyvarchitekture.cz.

[umprum.cz., 5. 1. 2024]

Konverze mlýnů na galerii v Pardubicích

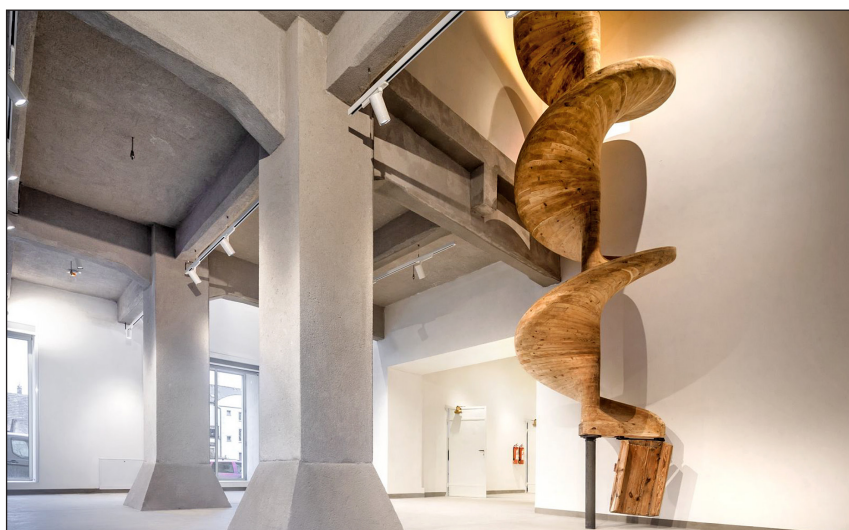
Stavba získala v soutěžní přehlídce Česká cena za architekturu 2023 Cenu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR za příkladnou revitalizaci brownfieldu a Cenu Svazu podnikatelů ve stavebnictví v soutěžní přehlídce Stavba roku 2023.

Ve dvou etapách výstavby Automatických mlýnů bratří Winternitzů reflektoval Josef Gočár prudký vývoj dobových architektonických tendencí od rané moderny k národnímu slohu, a to paralelně ke dvěma fázím pohonu vodní a elektrickou energií. Uvnitř byla stavba podřízena technologii ukládání a zpracování obilí na nejvyšší technické úrovni své doby. Po ukončení výroby byla zničena většina technologického vy-

bavení a areál se stal národní kulturní památkou.

Pro život galerie je důležité uspořádání přilehlých prostorů: nábřeží, nádvoří a nového náměstí. Aby se stal někdejší dvůr městským veřejným prostranstvím, je v parteru galerie nově propojen dvěma pasážemi s nábřežím. Mezi pasáže je do bývalé mlýnice umístěna vstupní hala galerie, severní pasáž doplňuje kavárna. Do expozic je pak vstup z ochozu haly přemostěním pasáží.

Do velkoprostorových hal mlýnice s ocelovými a dřevěnými nosnými konstrukcemi jsou umístěny vstupní prostory a expozice, do železobetonových částí pak depozitáře. V Gočárově řešení roste světlá výška podlaží směrem nahoru, proto jsou do nejvyšších dvou podlaží umístěny sály pro výměnné výstavy a společenský sál se střešní terasou. Zatímco u průčelí orientovaného k městu jsou ve výstavních sálech ponechány všechny podlahy a okna, na dvorní straně jsou podlahy redukovány a okna zevnitř zasklena, aby na stěnách vznikla využitelná výstavní plocha. Ta je v úrovni horních dvou podlaží propojena na celkovou výšku téměř 10 m a podlaha pod ní je prosklená. Mlýnici je veden pomyslný svislý

Gočárova galerie (autoři: Transat architekti)

Foto © Tomáš Kubelka

řez, přivádějící shora světlo z nových střešních světlíků.

V maximální míře je přiznán původní konstrukční systém tvořený režným cihelným zdívem, ocelí, dřevem a betonem. Mlýnici nese původní ocelová konstrukce, která musela být vzhledem k počtu podlaží protipožárně opláštěna, povrch tvoří opět kov. Přiznány zůstaly dřevěné stropy s minimem nových tras inženýrských sítí. Fasády jsou obnoveny při zachování přiměřené patiny. Vnitřní zateplení stěn je z kalciumsilikátu s akumulační přízdívkou, zateplení zhlaví trámů a střeš z pěnoskla. Střechy nesoucí prvky klimatizace jsou zapuštěny pod úroveň atik. Původní industriální okna s dobovým zasklením jsou ve vybraných pozicích doplněna z vnitřní strany novými tepelněizolačními okny z nerez. Okna lze otevírat, umožňují řízené (a někde také individuální) větrání, doplněny jsou screenové rolety reagující na polohu slunce a blackoutové rolety umožňující denní světlo zcela vyloučit.

[StavbaWEB, 30. 11. 2023, autorská zpráva, vyšlo v časopise Stavba 2/2023]

Stavět byty chtějí tři čtvrtiny obcí

Se svým bytovým fondem není spokojeno 69 % samospráv a zároveň ho 72 % chce rozšiřovat nebo rekonstruovat. Vyplývá to z reprezentativního průzkumu, který provedlo Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci se Svazem měst a obcí ČR. MMR také na financování výstavby pro obce připravilo nebo chystá řadu investičních nástrojů. Reforma Bydlení pro život jim vychází vstříc.

„Šetření Obecní bydlení spolehlivě prokázalo to, co z rozhovorů se starosty a starostkami víme už dlouho. Samosprávy mají zájem rozšiřovat nebo opravovat svůj bytový fond, ale chybí jim k tomu peníze a často i potřebné know-how. Obojí jim MMR nabízí v rámci reformy Bydlení pro život. Je to právě dlouhodobá spolupráce s obcemi, na kterou sázíme při zvyšování dostupnosti bydlení v Česku,“ okomen-

toval výsledky studie místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

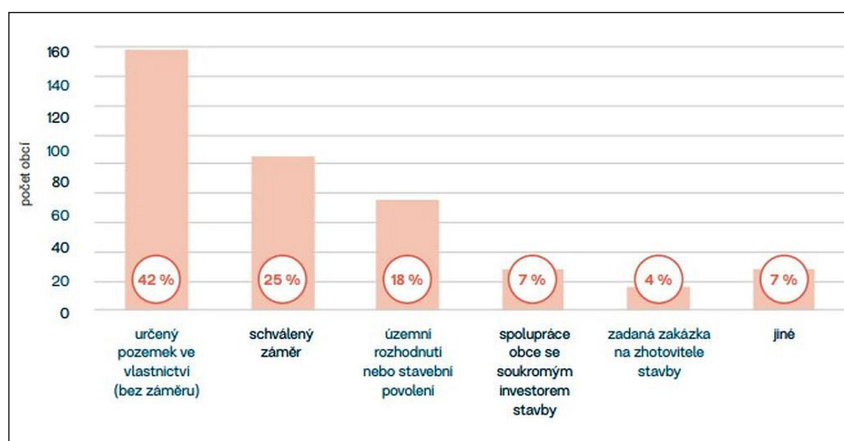
Ze zúčastněných obcí jich 69 % považuje svůj bytový fond za nedostatečný, přičemž častěji toto hodnocení zaznělo u nejmenších samospráv do tří tisíc obyvatel. Zhruba stejný podíl obcí (72 %) má zájem počty svých bytů navýšit, a to celkem o 14 tisíc. Přes 60 % z nich plánuje výstavbu pro běžné nájemné, 57 % vznik sociálních bytů, bydlení pro seniory 43 % samospráv a zhruba čtvrtina chce také startovací byty pro mladé. Nejčastěji obce volí kombinaci dvou a více typů. „Prostřednictvím Státního fondu podpory investic jsme letos v programu *Nájemní bydlení podpořili výstavbu hlavně obecních bytů více než miliardou korun. Počet žádostí byl velký, v dalších letech proto chceme do dostupného bydlení dostat zhruba osm miliard z Národního plánu obnovy a na tyto prostředky navázat i soukromé peníze. Celkem by tak mohlo jít až o 20 miliard korun, které nastartují dlouhodobé rozšiřování obecních bytových fondů,*“ uvedl ministr Bartoš.

Navzdory vysokému zájmu o výstavbu bytů s ní v posledních osmi letech mělo nějakou zkušenost jen 37 % dotazovaných samospráv. Aktuálně mají celkem 38 projektů bytové výstavby s platným územním rozhodnutím nebo stavebním povolením. MMR proto zřídí síť expertů v regionech, kteří samosprávám nabídnou poradenství ohledně bytových projektů. Pomůžou například s tím, jak nastavit spolupráci s developerem

nebo bankou. „*Jedna věc jsou náklady na samotnou stavbu, pak je tady ale také otázka projektové přípravy. Především pro malé obce s omezeným rozpočtem je to velká zátěž, v rámci Národního plánu obnovy jsme proto už vyhlásili první výzvu ve výši 150 milionů korun, která obcím a krajům pomůže se zpracováním projektové dokumentace. Na příští rok už máme připravenou další výzvu s více než dvojnásobným objemem peněz,*“ dodal Ivan Bartoš.

Šetření také sledovalo, jak obce své byty pronajímají. Necelých 60 % z nich uvedlo, že používá krátkodobé nájemní smlouvy. Jako důvod uvedly potenciální problémy s platební morálkou nových nájemníků, obavy z poškození bytu nebo narušování soužití v domě. Po různě dlouhém zkušebním období samosprávy často nabízejí delší nájemní smlouvu. Celkem 80 % obcí eviduje dluh na nájemném v souhrnné výši 1,2 mld. korun – medián dosahuje 600 tisíc korun. Lidé v bytové nouzi se na celkové dlužné částce podílejí pouze z deseti procent.

Nějaké poradenství v oblasti bydlení poskytuje obyvatelům 81 % obcí, v naprosté většině se ale jedná o součást jiné sociální práce. Jen 13 % obcí s rozšířenou působností poskytuje přímo poradenství specializované na bydlení, navíc se zpravidla jedná o časově omezené projekty. Návrh zákona o podpoře bydlení počítá se zřízením kontaktních míst, která by poskytovala poradenství i podporu v bydlení. Vzniknout by měla na

Počet obcí s projekty v různé fázi projektové přípravy

všech obcích s rozšířenou působností, přičemž financování pokryje příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti. Více než polovina dotčených samospráv uvedla, že má o kontaktní místo zájem, pokud bude mít zajištěné peníze na provoz a konkrétní nástroje pomoci.

Průzkumu se v závěru letošního března zúčastnilo více než 60 % všech obcí s rozšířenou působností nebo pověřeným úřadem. Celkem to bylo 242 samospráv, které vlastní necelých 150 tisíc bytů. Jde o reprezentativní vzorek z hlediska velikosti i regionálního rozložení. „Ať už je to příprava zákonů nebo investičních programů, je třeba vycházet z kvalitních dat. Ta nám v případě politiky bydlení dosud citelně chyběla. Studie Obecní bydlení je součástí naší snahy co nejdříve splatit tento dlouhodobý dluh. Díky patří našim analytikům na ministerstvu i Svazu měst a obcí ČR, který se na šetření podílel,“ uvedl ministr Bartoš.

[StavbaWEB, 7. 12. 2023]

NOVÉ PUBLIKACE

VUT BRNO. **12th Annual Conference on Architecture and Urbanism 2023. Constraints to Further Development**

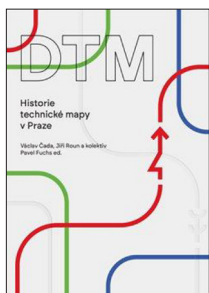

Fakulta architektury VUT vydala sborník vybraných recenzovaných příspěvků z 12. mezinárodní doktorské konference na téma Omezení dalšího rozvoje. Článek o průběhu konference

jsme uveřejnili v č. 6/2023 našeho časopisu. Sborník je k dispozici on-line prostřednictvím digitální knihovny VUT na odkaze: <https://dspace.vut.cz/handle/11012/244137>.

[VUT Brno: 2023, 136 s. ISBN 978-80-214-6206-9]

ČADA, Václav – ROUN, Jiří a kol. FUCHS, Pavel (ed.). **DTM. Historie technické mapy v Praze**

V roce 2024 se spustí nová Digitální technická mapa krajů. Jedná se o důležitý podklad pro územní plánování, stavební řízení, přípravu investic, správu

sítí technické a dopravní infrastruktury nebo správu majetku. Co jí ale předcházelo? Jak vypadalo mapování Prahy před sto nebo dvě stě lety? Nová kniha z Nakladatelství IPR Praha nazvaná „DTM – Historie technické mapy v Praze“ přehledně shrnuje vývoj mapování velkých měřitek na území hlavního města od prvních geodetických plánů konce 18. století až po současné digitální technické mapy. Řada grafických zobrazení dokumentuje vývoj obsahu i kartografického zpracování jak v původním „papírovém“ pojetí, tak od poloviny 80. let 20. století v postupně se rozvíjejících digitálních technologiích. Srovnávací příklady zachycují dynamickou proměnu mapového díla i samotného města.

[IPR Praha: 2023, 116 s. ISBN 978-80-88377-54-2]

FULLEROVÁ, Veronika Rút a kol. **Kuchařka kultivace českých měst. Jak kultivovat město během jednoho volebního období a sklidit za to adekvátní pochvalu**

Příručka má napomoci ke kultivaci veřejného prostoru, zejména v oblasti pravidel používání reklam. Publikace obsahuje tipy a návody směřující ke kultivaci veřejného prostoru – věnuje se právním aspektům a nastavení pravidel pro reklamy, přináší shrnutí zkušeností profesionálů z různých oborů vč. komunikace mezi zainteresovanými subjekty. Uveden je rovněž praktický postup na sestavení plánu kultivace, který lze realizovat během jednoho volebního období. Příručka je volně ke stažení v on-line verzi: <https://veronikarut.com/project/kucharka-kultivace-pro-200-mest>.

[Veronika Rút Fullerová, 2023, 117 s. ISBN 978-80-907434-4-1]

Platforma přes Masarykovo nádraží v Praze

Stavebním ruchem ožije v následujících třech letech pražské Masarykovo nádraží. Železniční dopravě slouží už více než 175 let, nyní projde největší proměnou ve své historii. Jeho kolejiště překlene unikátní platforma, která zkrátí přístup na nástupiště z okolních čtvrtí a současně nabídne novou odpočinkovou zónu přímo v centru metropole. Moderní podobu stanice ocení jak cestující v příměstské dopravě, tak brzy i ti, kteří se vydají vlakem na letiště. Práce byly zahájeny v lednu, hotovo bude v roce 2027. Náklady dosáhnou 3,4 mld. Kč, významnou část pokryjí finance z EU.

První vlak přijel na dnešní Masarykovo nádraží už v roce 1845. Dnes plní významnou roli zejména v pražské příměstské dopravě, v pracovní dny jím projde až 30 tisíc cestujících. „Masarykovo nádraží se nachází uprostřed dynamicky se rozvíjejícího území. Díky modernizaci vzájemně propojí přilehlé ulice a stane se tak nedílnou součástí okolní zástavby. Už jej nebude nutné složitě obcházet,“ uvedl ministr dopravy Martin Kupka.

„Modernizace počítá s tím, že se Masaryčka stane výchozím bodem také pro vlaky na letiště. Zvýšíme proto nejen počet kolejí u nástupiště ze sedmi na

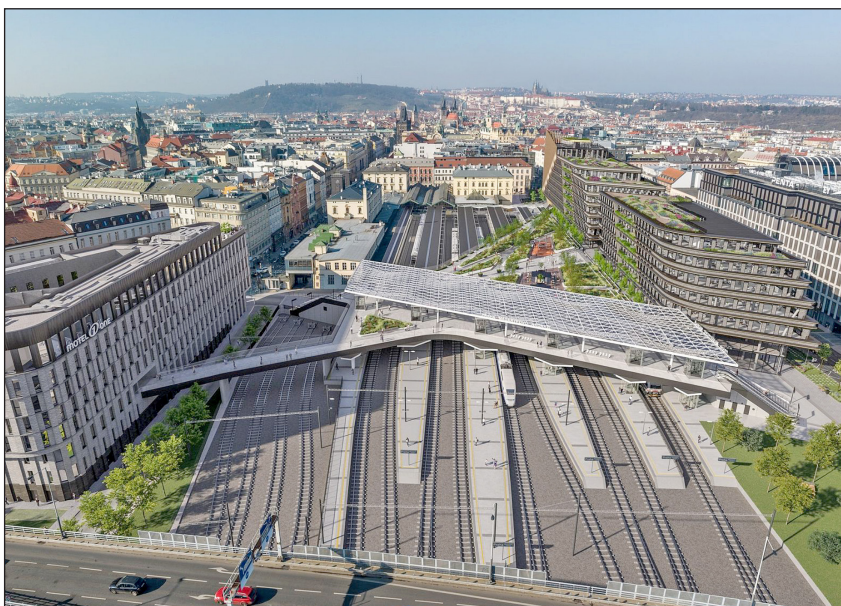

Foto © Správa železnic

Platforma přes Masarykovo nádraží v Praze

devět, ale i ty, které budou sloužit k odstavování souprav. Rekonstrukce kolejí pod Vítkovem pak umožní zvýšit

traťovou rychlost,” řekl generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda. Jak dodal, všechna nástupiště budou mít

bezbariérový přístup a umožní pohodlný nástup do vlakových souprav. Nejvýraznějším architektonickým prvkem bude platforma nad celým kolejištěm. Umožní nejen propojení Florence s Hybernskou ulicí a ulicí Masarykova s hlavním nádražím, ale i přístup k již realizovaným objektům v okolí. Zároveň nabídne nový prostor pro cestující čekající na vlak. Z něj se dostanou eskalátory, schodiště a výtahy rovnou na jednotlivá nástupiště. Část platformy se osadí zelení a vznikne tak relaxační zóna přímo v centru metropole. K napájení osvětlení nebo rozhlasu se použijí fotovoltaické články, které se zabudují do zastřešení platformy. K zavlažování zeleně se využije dešťová voda zachycená v retenčních nádržích.

Práce budou probíhat při zachování částečného provozu, první dílčí omezení pro cestující nastane během letošních letních prázdnin. Vlaky od Vysočan nepojedou na Masarykovo nádraží, ale budou odkloněny na hlavní nádraží. Realizace stavby Modernizace a dostavba ŽST Praha Masarykovo nádraží je spolufinancována Evropskou unií z Nástroje pro propojení Evropy (CEF). Celková výše způsobilých nákladů projektu je téměř 3 mld. korun. Míra podpory EU dosahuje 83,99 % ze způsobilých nákladů. Národní financování zajišťuje Státní fond dopravní infrastruktury.

[StavbaWEB, 29. 1. 2024]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obce mohou získat dotaci až 400 tisíc korun na architektonické a urbanistické soutěže

Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo výzvu k předkládání žádostí o dotaci z programu Podpora architektonických a urbanistických soutěží 2023+.

Pro obce v ní vyčlenilo celkem pět milionů korun. Cílem je přispět ke kvalitnějším návrhům staveb a veřejných prostranství. Maximální výše podpory na soutěž je 400 tisíc korun.

„Architektonické a urbanistické soutěže se zatím v Česku bohužel využívají jen málo, přinášejí přitom řadu výhod. Lidé se díky nim dříve seznámí se stavebními projekty. Dávají jim možnost aktivně se zapojit do procesu vytváření míst, kde žijí. Soutěže taky prokazatelně vedou k hezčím, úspornějším a efek-

tivnějším stavbám,” uvedl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Předmětem soutěže mohou být návrhy staveb veřejného občanského vybavení, veřejných prostranství, ostatních staveb veřejné infrastruktury a dále staveb pro bydlení na pozemcích ve vlastnictví obce. Ve všech případech může jít o novostavby nebo o rekonstrukce existujících staveb. Kromě toho může být předmětem soutěže také koncepce území.

Z dotace je možné financovat až 50 % nákladů na ceny a odměny v jedné soutěži. Maximální částka je 400 tisíc korun, a to i v případě dvoufázové soutěže. Výzva je určena výhradně obcím, které vyhlásí veřejnou soutěž a Česká komora architektů ji uzná jako regulární.

[29. 12. 2023]

Státní fond podpory investic podpoří obnovu brownfieldů více než 2,3 miliardami korun

Státní fond podpory investic (SFPI), který spadá pod Ministerstvo pro místní rozvoj, rozdělí více než 2,3 miliardy korun z Národního plánu obnovy (NPO) mezi projekty na revitalizaci území se starou stavební zátěží (brownfieldů). Podporu získalo 15 velkých a 32 malých projektů napříč regiony. Největší zájem byl o rekonstrukce, zhruba půl miliardy půjde také na demolice a následnou novou výstavbu. Všechny projekty musí být dokončeny do prosince 2025.

„Díky prostředkům z Národního plánu obnovy dostanou neudržované areály druhou šanci – vzniknou v nich nové školy, kulturní zařízení nebo sportoviště a další budovy, které slouží veřejnosti. Záleží na konkrétních potřebách obce,“ uvedl ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš. Podpora z celkem čtyř výzev poputuje na 47 projektů. Velké brownfieldy si rozdělily více než 1,8 miliardy korun, malé přes 470 milionů korun. Z větší části se jedná o rekonstrukce stávajících objektů na území brownfieldů, menší část pak tvoří demolice nevyužitelných objektů s návaznou výstavbou energeticky úsporných ekologických novostaveb. *„Brownfieldy často zabírají lukrativní místa v centrech měst. Jsou proto obrovskou výzvou a zároveň příležitostí. Město může na jejich místě postavit třeba skvěle dostupnou moderní knihovnu, aniž by muselo zastavět volnou plochu,“* dodal Bartoš.

Díky podpoře MMR vzniknou také přírodní úložiště uhlíku za 170 mil. Kč. Typicky se jedná o zalesnění na mís-

tě bývalých vojenských objektů, kde by rekonstrukce budov nebo výstavba nebyla smysluplná. *„Podporu získal například projekt výstavby nové základní školy v Bílovicích nad Svitavou, který pomůže i obcím v širokém okolí, protože stará škola už kapacitně nedostačuje. Pochlubit se bude moci skutečnou raritou – přímo v hlavní budově zůstane v provozu vodní elektřárna, která byla součástí původního mlýna,“* vysvětluje ředitel SFPI Daniel Ryšávek.

Z dalších úspěšných projektů stojí za zmínku například divadlo a kulturně-společenský prostor se zázemím ve vyhořelém zámeckém pivovaru v Jindřichově Hradci. Plzeň pak díky podpoře SFPI zrekonstruuje nevyužitý objekt na kulturně i turisticky významné Muzeum generála Pattona.

Výsledky výzev v programu NPO brownfieldy jsou k dispozici na webu MMR.

[10. 1. 2024]

Výtahy už od čtyř nadzemních podlaží. Ohledně přístupnosti staveb ministru Bartošovi radí experti i zástupci lidí se zdravotním postižením

Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo vyhlášku o požadavcích na výstavbu, která přispěje také k lepší přístupnosti staveb. Snižuje například počet pater, od kterého musí být v nových bytových domech výtah. Přístupnost je díky vyhlášce jedním z klíčových požadavků už v návrhu stavby. Ministru pro místní rozvoj v tomto nově radí sbor složený ze zástupců veřejné správy, profesních komor, akademické sféry a neziskových organizací.

„S řadou překážek v dopravě, na ulici nebo uvnitř budov zápasí kromě lidí na vozíku a nevidomých také senioři nebo maminky s kočárky. Nechceme, aby přístupnost byla jen často přehlíženým doplňkem jako doteď, proto jsme ji zařadili přímo do vyhlášky o požadavcích na výstavbu. Snadný a bez-

pečný přístup pro všechny bez ohledu na zdraví, věk a pohlaví by měl být standardem,“ uvedl místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Vyhláška o požadavcích na výstavbu stanoví povinnost zřizovat výtah v nových bytových domech se vstupem do bytů v úrovni čtvrtého a vyššího nadzemního podlaží nebo podkrovní na stejné úrovni. Dosud to platilo až od pátého nadzemního podlaží. Ve školských budovách bude vyhláška požadovat plnou přístupnost bez možnosti výjimek. Také došlo k lepšímu vymezení okruhu staveb, které musí být vybaveny orientačním majáčkem pro osoby se zrakovým postižením. *„Ohledně změn v nárocích na přístupnost jsme vycházeli z praktické zkušenosti lidí s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Jejich zapojení do přípravy legislativy pro mě bylo klíčové. Chtěl bych poděkovat neziskovým organizacím, které je zastupují a dlouhodobě upozorňují na jejich potíže,“* dodal ministr Bartoš.

Z rozhodnutí ministra Bartoše vznikl na začátku roku na MMR poradní sbor k přístupnosti staveb, který dává doporučení k efektivnímu rozvoji přístupnosti. Reaguje také na návrhy zákonů a prováděcích právních předpisů v gesci Ministerstva pro místní rozvoj nebo připravuje návrhy koncepčních materiálů. V Poradním sboru ministra pro místní rozvoj k přístupnosti staveb má zastoupení veřejná správa, profesní komory, akademický sektor a zejména neziskové organizace sdružující osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. *„Tuto iniciativu pana ministra velice vítám. Pro naši integraci je nesmírně důležité, aby byla bezbariérovost ve všech ohledech striktně dodržována. Doteď tady taková platforma chyběla. Věřím, že díky ní dojde k propojení úřední sféry a lidí z praxe, se samotnými občany s handicapem. Bude řešit zásadní připomínky, které se díky tomu dostanou do legislativních podkladů a přispějí ke zlepšení celého systému dodržování přístupnosti,“* prohlásila Alena Jančíková, ředitelka České asociace paraplegiků – CZEPA, z. s., která je sama pouřazová

vozičkářka. Poprvé sbor zasedal na začátku ledna. V první polovině roku bude jeho úkolem hlavně připomínkovat chystanou ČSN normu na přístupnost staveb.

[23. 1. 2024]

Evropská proměna po roce 2027? Hnací silou k růstu Evropské unie jsou regiony

V belgickém Mons jednali 6. 2. 2024 ministři členských zemí EU odpovědní za politiku soudržnosti a investice z fondů EU. Stěžejním tématem byla debata o změnách této jedné z největších investičních politik EU zaměřené na rozvoj regionů. Místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš vystoupil s jasným poselstvím – politika soudržnosti má být impulzem pro sjednocování evropských regionů a podporu klíčových strategických oblastí. Jednání se zúčastnila Elisa Ferreira, komisařka pro soudržnost a reformy, a Nicolas Schmit, komisař pro pracovní místa a sociální práva.

„Česko je premiantem v čerpání evropských fondů. Ukazuje to průběžné pořadí zemí sedmadvacítky z konce prosince. Ke konci roku 2023 příjemci dostali přes 640 miliard korun, to je víc než 98 % prostředků pro období 2014–2020. O budoucnosti kohezní politiky a evropských fondů i jejich přínosu pro Česko jsem mluvil s ostatními ministry zemí EU,“ řekl místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Na programu setkání bylo směřování politiky soudržnosti jako klíčového nástroje pro snižování hospodářských, sociálních a územních rozdílů v EU po roce 2027. Specifickým rysem politiky soudržnosti je sdílené řízení, kterým se odlišuje od ostatních

politik. *„Tato metoda řízení je jejím hlavním přínosem, protože rozděluje odpovědnost mezi evropské, národní nebo regionální úrovně a zároveň zachovává partnerský přístup. Její podstatou je snižování rozdílů mezi regiony, které by se mělo stát hlavní prioritou celé EU. To přispěje k jejich síle, konkurenceschopnosti a odolnosti,“* prohlásil ministr Bartoš.

Mění se evropský kontext a rostoucí potřeby transformace EU také vyžadují lepší přizpůsobení klíčových principů. Základem reformované podoby politiky soudržnosti by mělo zůstat sdílené řízení, územní rozvoj a přístup zdola nahoru tak, aby reflektovala konkrétní potřeby a výzvy regionů. V diskusích o budoucí podobě politiky soudržnosti by tak jako základní priorita EU měla být skloňována konvergence jednotlivých regionů, která vede k posilování jejich konkurenceschopnosti a odolnosti.

Další strategické oblasti jako digitalizace, inovace, demografické výzvy a klimatické změny jsou také klíčové, ale za podmínky zohlednění odlišné úrovně jednotlivých regionů. Podle ministra Bartoše je nezbytné respektovat potřeby a priority jednotlivých území tak, aby bylo každému regionu umožněno schválit si vlastní strategickou orientaci a zacílení prostředků pro svůj další rozvoj. Česká republika podporuje rovněž spravedlivou transformaci, která uplatňuje přístup založený na slabých a silných stránkách daného území.

[6. 2. 2024]

S projekty dostupného bydlení pomůže v České republice i Evropská investiční banka

Evropská investiční banka (EIB) se zapojí do podpory vznikajícího sek-

toru dostupného bydlení v České republice. Ještě v tomto roce vypracuje zhodnocení trhu a doporučí vhodnou formu financování bytové výstavby a rekonstrukcí. Experti banky také vyberou konkrétní projekty s vysokým potenciálem. Cílem je mimo jiné vytvořit systém, který bude atraktivní i pro nadnárodní investory.

Dostupné nájemní bydlení v České republice rozšíří nabídku vedle bydlení vlastnického, družstevního, sociálního nebo komerčních nájmu. *„V mnoha evropských zemích je takzvané dostupné bydlení klíčovou součástí snahy o nalezení cesty z bytové krize. Pracujeme na tom, aby i v Česku hrálo významnou roli. Jde o dlouhodobě levnější nájmy, na které dosáhnou i lidé ze střední třídy, pokud nevládní nemovitost. Cílem není nahradit vlastnické bydlení, ale nabídnout důstojnou alternativu například mladým lidem, kteří na počátku své kariéry zatím nedosáhnou na hypotéku,“* vysvětlil Ivan Bartoš.

„Nízká dostupnost bydlení je problémem pro mnoho našich občanů, zejména pro ty, kteří patří do skupin s nízkými a středními příjmy. V oblasti podpory bydlení je tak klíčová meziresortní spolupráce, a právě díky ní jsme dnes mohli podepsat smlouvu s EIB. Naším cílem je podpořit investice do projektů nájemního bydlení, které budou splňovat kritéria kvality, energetické účinnosti a cenové dostupnosti,“ uvedl ministr financí Zbyněk Stanjura.

„Pro příští roky jsme na dostupné bydlení v Česku vyjednali zhruba osm miliard korun z Národního plánu obnovy – přemýšlíme ale dlouhodobě. Nastavujeme investiční systém, který splňuje evropská pravidla, a hlavně bude trvale atraktivní pro zahraniční investory,“ dodal Bartoš.

[13. 2. 2024]